ఓం నమో భగవతే శ్రీ రమణాయ

రమణ భాస్కర

వ్యవస్థాపక సంపాదకులు : బి.వి.ఎల్.ఎన్.రాజు

సంపుటి : 23 | సంచిక : 10 | జూన్ 2018

రమణ భాస్కర
ఆధ్యాత్మిక మాస పత్రిక
పేజీలు : 16
గౌరవ సంపాదకులు
శ్రీమతి P.H.V. సత్యవతి (హైమ)

చందా
సంవత్సర చందా:రు॥ 150/-
విడి ప్రతి : రు॥ 12/-

చిరునామా
రమణ భాస్కర
శ్రీ రమణ క్షేత్రం,
జిన్నూరు – 534 265
ప॥గో॥ జిల్లా, ఆం॥ప్ర॥

పబ్లిషర్
సద్గురు శ్రీ నాన్నగారు
శ్రీ రమణ క్షేత్రం
జిన్నూరు – 534 265
☎ 08814 - 224747
9247104551

ఈ సంచికలో....

డిసెంబర్ 1984
జిన్నూరు

ప్రింటర్
శ్రీ భవాని ఆఫ్‌సెట్ ప్రింటర్స్
(దుడే శ్రీను) ఎస్.వి.ఆర్. కాంప్లెక్స్,
పాలకొల్లు, 9848716747

(సద్గురు శ్రీ నాన్నగారి అనుగ్రహభాషణములు, డిసెంబర్ 1984, జిన్నూరు)

సేకరణ : డా॥ రామారావు

భగవంతుని నామాలైన "రామా, కృష్ణా, శివా" అని స్మరించడం వల్ల ఎంత పుణ్యం వస్తుందో - "గీతా, గీతా" అని స్మరించుట వల్ల కూడా అంతే పుణ్యం వస్తుంది, దుఃఖ నివృత్తి అవుతుంది. మరణ కాలమందు కనీసం "గీతా, గీతా" అని స్మరిస్తే పుణ్య లోకాలు వస్తాయి, ఉత్తమ జన్మలు వస్తాయి.

ప్రపంచంలో ఎక్కడా లేనిది ఈ గీతలో ఉండవచ్చును గానీ, ఈ గీతలో లేనిది ప్రపంచంలో ఎక్కడా లేదు. భగవంతుడు ఈ గీతాశాస్త్రాన్ని ఆధారము చేసుకొనే ఈ మూడు లోకాలను తాను పరిపాలిస్తున్నానని గీతలో చెప్పాడు. భగవద్గీతే భగవంతుని రాజ్యాంగము. భగవద్గీత అంటే అది మన భారతదేశ రాజ్యాంగములాంటిది కాదు. అది శాశ్వత సత్యము. ఎంతకాలమైతే ఈ రాత్రి పగళ్ళు తిరుగుతుంటాయో, ఎంతకాలమైతే ఈ కాలచక్రం తిరుగుతుందో అంత కాలము ఈ గీతలో చెప్పినవి శాశ్వత సత్యాలు. మానవుని యదార్థ స్థితికి, మహోన్నతమైన స్థితికి తీసుకువెళ్ళే సత్యాలు. గుడిలో దేవుడు ఉన్నాడని మీరు ఎలా అనుకుంటున్నారో భగవంతుడే మాటల రూపంలో ఈ గీతలో ఉన్నాడు.

సోదరమహాశయులారా! కొంతమంది భగవద్గీతలో చెప్పిన విషయాలను విమర్శిస్తూ ఉంటారు. ఈమధ్యన ఒక హేతువాది నన్నేమని అడిగాడంటే - "ఏమండీ! భగవద్గీతలో శ్రీకృష్ణుడు చాతుర్వర్ణాలను గురించి చెప్పాడు గదా! ఈ చాతుర్వర్ణ వ్యవస్థ ఏమిటండీ - తప్ప కాదా? భగవంతుడు అలా చెప్పవచ్చా?" అని.

"ఏమయ్యా! పోనీ కృష్ణుడు తప్ప చెప్పాడు - కానీ ఇప్పడు భారతదేశంలో 40 వర్ణాలు ఉన్నాయి. నాలుగు వర్ణాలను విమర్శిస్తున్నారు - ఇప్పడు ఉన్న ఈ 40 వర్ణాల మాటేమిటి?" అని

చెప్పాను. మనలో గనుక పవిత్రత లేకపోతే గీతను చదివినా మనకు అర్థం కాదు.

చెప్పలు కుట్టేవాడున్నాడు - చెప్పలు అవసరమా - కాదా? అందరికీ చెప్పలు కావాలి. అంటే అందరికీ చెప్పలు కుట్టేవాడు ఒకడుఉండాలి. వాడు రష్యాలోనూ ఉండాలి, అమెరికాలోనూ ఉండాలి, ఇండియాలోనూ ఉండాలి. అయితే చెప్పలు కుట్టేవాణ్ణి ద్వేషించమని, తక్కువగా చూడమని మన శాస్త్రం ఎక్కడా చెప్పలేదు. కానీ మనలో పొరపాటు ఎక్కడ ఉందంటే - మనకు చెప్పలు కావాలి, చెప్పలు కుట్టేవాణ్ణి నీచంగా చూడాలి - ఇదీ మన బలహీనత! మంచానికి నాలుగు కోళ్ళు ఎలా ఉన్నాయో ఈ సామాజిక వ్యవస్థ నడవడం కోసం చాతుర్వర్ణాలు పెట్టారు.

"పోనీ కృష్ణుడు తప్ప చెప్పాడు, వ్యాసుడు తప్ప వ్రాసాడు అనుకుందాము. మోడరన్ డేస్ అని చెప్పకునే ఈ రోజుల్లో సైన్సు, టెక్నాలజీ పెరిగిపోయిందని చెప్పకునే ఈ రోజుల్లో భారతదేశంలో నాలుగు వర్ణాల ప్రక్కన సున్నా చేరింది. దీనికి ఏం చెపుతారు?" అంటే హేతువాది మాట్లాడడేం? సోదరమహాశయులారా! సైన్సు, టెక్నాలజీ అనేవి మానవశరీరానికి సదుపాయం చేయగలవే గానీ, మానవ మానసాన్ని అదుపు చేయలేవు. నేను మిమ్మల్ని విమర్శించినా, మీరు నన్ను విమర్శించినా విమర్శ అనేది నిర్మాణాత్మకంగా ఉండాలి. నేర్చుకో వలసినదిగా ఉండాలి. ఏదేశంలో ఏది తప్పతుంది చెప్పండి? చెప్పలు కుట్టేవాడు తప్పతాడా? బట్టలు కుట్టేవాడు తప్పతాడా? వ్యవసాయం చేసేవాడు తప్పతాడా? ఇప్పడు మనకు కాళ్ళు ఉన్నాయి, చేతులు ఉన్నాయి. చేతుల్ని ఎక్కువ గౌరవించి, కాళ్ళను తక్కువ గౌరవిస్తున్నామా? చేతులకు రోగం వచ్చినా, కాళ్ళకు రోగం వచ్చినా వైద్యం చేయించుకుంటున్నాము గానీ - నా చేతులు ఎక్కువ, కాళ్ళు తక్కువ అని మనం ఎవరైనా అనుకుంటున్నామా? అలాగే సామాజిక వ్యవస్థ నడకను చెప్పాడేగానీ - కొంతమందిని తక్కువగా చూడమని భగవంతుడు చెప్పలేదు. అది అర్థం చేసుకోవడంలో ఉంది. అర్థం చేసుకోవడంలో లోపమున్నా అది అర్థం కాదు. అర్థం చేసుకోవడం ఎవరి సొమ్ము చెప్పండి? పవిత్రుడైన మనసున్నవాడికిగానీ అది అర్థం కాదు. అర్థం చేసుకోవడమే నిజమైన తపస్సు. భగవంతుణ్ణి మనం స్మరించడం వల్ల సమాజమునకు హృదయపూర్వకంగా సేవ చేయడంవల్ల, ఫలితమును లక్ష్యం చేయకుండా పనిచేయడం వల్ల - మన మనస్సు సంస్కరింపబడి, మనస్సులోని దోషాలు రాలిపోతాయి.

ఇక్కడ భగవంతుడు ఎంత చక్కగా చెపుతున్నాడో చూడండి! మీరు నిలువు బొట్టు పెట్టుకుంటే నాకిష్టం, లేక అడ్డబొట్టు పెట్టుకుంటే నాకిష్టం, మీరు రామాలయంలోకి వెళ్తే నాకిష్టం, లేక శివాలయంలోకి వెళ్తే నాకిష్టం, మీరు పురుషులైతే నాకిష్టం, మీరు రాజులైతే నాకిష్టం, బ్రాహ్మణులైతే నాకిష్టం, మీరు చదువుకున్న వాళ్ళయితే నాకిష్టం, లేక మీరు చదువు రాని వాళ్ళయితే నాకు ఇష్టం కాదు - ఇటువంటి మాటలు ఎక్కడైనా చెప్పాడండీ? ఇక్కడ మంచి గుణాలు చెప్పాడు! ఆ గుణాలు ఎవడిలో అయితే ఉన్నాయో - వాడంటే నాకు ఇష్టమని మాత్రమే చెప్పాడు! ఏమిటా గుణాలు -

అద్వేష్టా సర్వభూతానాం మైత్రః కరుణ ఏవ చ,
నిర్మమో నిరహంకారః సమదుఃఖ సుఖః క్షమీ

అద్వేష్టా సర్వభూతానాం : ద్వేషం పనికిరాదని, ఏ ప్రాణిని కూడా ద్వేషించవద్దని భగవంతుడు చెపుతున్నాడు.

ఇక్కడ ఒక విషయం మనం గ్రహించాలి. మీపట్ల నాకు ద్వేషం లేదు - అయితే నేనంటే భగవంతుడు ఇష్టపడతాడా? అలాగే నా పట్ల మీకు ద్వేషం లేదు - మీరంటే భగవంతుడు ఇష్టపడతాడా? అలా కాదు. మీరు నన్ను ద్వేషించటానికి కారణం కనిపిస్తున్నప్పటికీ లేదా నేను మిమ్మల్ని ద్వేషించడానికి కారణం కనిపిస్తున్నప్పటికీ ఎవడి హృదయంలో అయితే ద్వేషం పుట్టదో వాడంటే నాకు ఇష్టమని చెపుతున్నాడు భగవంతుడు.

సహజంగా ఎవరైనా మనల్ని ద్వేషించినా, దూషించినా, అపకారం చేసినా - వాళ్ళపై మనకు ద్వేషం కలుగుతుంది. భగవంతుడేమని చెపుతున్నాడంటే తగిన ద్వేష కారణం ఉన్నప్పటికీ ద్వేషించవద్దని చెపుతున్నాడు. ఏం? ఎందుచేత? ఎందుచేత ద్వేషం పనికిరాదు?

ఇక్కడ లాజిక్ అవసరమే, మెటాఫిజిక్స్ కూడా అవసరమే. లాయరు 'లా' ఎలా ప్రాక్టీసు చేస్తాడో, డాక్టరు మెడిసిన్ ఎలా ప్రాక్టీసు చేస్తాడో - ఆధ్యాత్మిక సాధనలో ఉన్న మనమందరమూ 'సత్యాన్ని' అలా ప్రాక్టీసు చేయాలి. సత్యాన్ని మనం ప్రాక్టీసు చేస్తూపోతే చివరకు మన హృదయంలో ఉన్న "సత్యం" మనకు దర్శనమిస్తుంది. బయట కనిపిస్తున్న ఈ గుడులు, గోపురాలు అన్నీ మనం కట్టుకున్నవే - కానీ మన హృదయములో ఉన్న ఆత్మ ఒక్కటే సత్యముగా ప్రకాశిస్తున్నది. అయితే ఎందుచేత ఈ సత్యవస్తువు మన అనుభవంలోనికి రావడంలేదు? మనలో కల్మషం ఉంది. కల్మషం అంటే ఏమిటి? పాపం! మనిషిని ఒక మనిషిని ద్వేషిస్తామనుకోండి - అది ఒక పాపం. ఈ ద్వేషం అనే పాపం మనలో ఉన్నందువల్ల మనలో ఉన్న ఆత్మను మనం తెలుసుకోలేకపోతున్నాము.

మరి మనకు ద్వేషం ఉంటే భగవంతుడికి నష్టం ఏమిటి? భగవంతుడికి కాదు నష్టం - మనకే! మనకు నష్టం కాబట్టి విడిచిపెట్టమని చెపుతున్నాడు. ద్వేషం ఉండటం వల్ల మనకు అశాంతి కలుగుతుంది - దుఃఖము వస్తుంది. ద్వేషము ఉండుట వల్ల అది జ్ఞానానికి విరోధం. ఆత్మకు విరోధం, మోక్షానికి విరోధం.

మన దృష్టిలో జ్ఞానం అంటే ఏమిటి? ఈ కాలేజీల్లోను, యూనివర్శిటీలలోను నేర్చుకొనేదాన్ని మనం జ్ఞానం అనుకొంటున్నాము. నిజంగా అదే జ్ఞానం అయితే ఈ చదువుకున్న వాళ్ళకు ఎవరికైనా జ్ఞానం కలిగిందా? ఎవరికైనా దుఃఖం పోయిందా? అందుకే రమణస్వామి ఏమన్నారంటే ఇదంతా లెర్న్డ్ ఇగ్నోరెన్స్ అన్నారు.

ఏదైతే సత్యమో, ఏదైతే తన స్వరూపముగా ఉందో దాన్ని తెలుసుకొన్నవాడే జ్ఞాని. అటువంటి జ్ఞానాన్ని తెలుసుకొనడానికి ఈ ద్వేషం అడ్డు వస్తుంది. కాబట్టి ద్వేషాన్ని

విడిచిపెట్టమని చెపుతున్నాడు భగవంతుడు. ద్వేషకారణం ఉన్నప్పటికీ ద్వేషింపకపోవుట సిద్ధపురుషునికి సహజకారణం. ఏ లక్షణాలు అయితే సిద్ధపురుషునికి సహజముగా ఉంటాయో - వాటిని సాధకుడిని ప్రాక్టీస్ చేయమంటున్నాడు వాసుదేవస్వామి.

మైత్రః - సమస్త జీవుల పట్ల స్నేహభావం కలవాడంటే తనకు ఇష్టమని చెపుతున్నాడు భగవంతుడు. సర్వసాధారణంగా మైత్రి అనేది ఇద్దరి మంచివాళ్ళ మధ్యనే నిలబడుతుంది గానీ, ఇద్దరు చెడ్డవాళ్ళ మధ్యన నిలబడదు. కానీ మనకు అందరి జీవుల పట్ల స్నేహము ఉందా? లేదు. మనకు ఉపకారం చేసినవారిపట్ల స్నేహం, అపకారం చేసినవారిపట్ల విరోధం కలిగి ఉంటున్నాము. అది లౌకికుల యొక్క లక్షణం గానీ - భక్తుల యొక్క లక్షణం కాదు అంటున్నాడు. "ఎదుటివాడు మనకు ఏం చేస్తున్నాడు?" అనే దానితో నిమిత్తం లేకుండా - సర్వజీవులపట్ల, ఎవడైతే స్నేహంగా ఉంటున్నాడో వాడంటేనే తనకు ఇష్టమని చెపుతున్నాడు శ్రీ వాసుదేవస్వామి.

స్నేహమంటే ఏమిటి? ఏ జీవుడికి ఏ కష్టం వచ్చినా మనం నివారించగలగాలి. భవిష్యత్‌లో ఎదుటివారికి ఫలానా కష్టం వస్తుందని మనకు ముందే తెలిస్తే - మనము ముందే జాగ్రత్తగా దాన్ని నివారించగలగాలి - అది స్నేహధర్మం! మొఖం ఎదుట స్నేహాన్ని నటిస్తూ - చాటున విమర్శించటం కాదు. కేవలం రూపాయలే కాదు సంపద అంటే మంచి స్నేహం కూడా ఒక సంపదే. మనం బాగుపడినా, చెడిపోయినా స్నేహాలే కారణం. మరి మనం ఏమనుకుంటున్నాము? ఎవడైనా ధనవంతుడు కనిపిస్తే "వాడు అదృష్టవంతుడు, పూర్వజన్మలో వాడు ఎంతో పుణ్యం చేసుకున్నాడు" అంటున్నాము. అలాగే బాగా చదువుకున్న వాణ్ణి చూస్తే అదృష్టవంతుడు అనుకుంటున్నాము. కానీ మంచి స్నేహం దొరికినవాడే నిజమైన అదృష్టవంతుడు. మహాశయులారా! మీ మొహమాటాలు పోయినా ఫరవాలేదుగానీ, స్నేహాల విషయంలో బహుజాగ్రత్తగా ఉండండి. మంచి స్నేహము "చేను చుట్టూ కంచె లాంటిది". ఒక సత్పురుషునితో స్నేహం కోసం అవసరమైతే ప్రపంచపు అంచుల వరకైనా సరే ప్రయాణం చేయమన్నాడు ఐన్‌స్టీన్.

బ్రహ్మనిష్టుడికి ఏ జీవుల పట్ల విరోధం ఉండదు - ఎందుచేత? ప్రతి మనిషి తనను తాను ప్రేమించుకుంటాడుగానీ, ద్వేషించుకోడు. అదేవిధముగా బ్రహ్మనిష్టుడికి ఈలోకం తనకంటే వేరుగా కనిపించదు - ద్వేషించటానికి.

సోదరమహాశయులారా! ఏం? ఎందుచేత సర్వజీవుల పట్ల స్నేహంగా ఉండాలి? విరోధంగా ఎందుకు ఉండకూడదు? విరోధం పెట్టుకున్నకొద్దీ మన మనస్సు బహిర్ముఖం అవుతుంది - అదీ కారణం.

కరుణః - అన్ని జీవుల పట్ల దయ కలిగి ఉండాలి. ఎవడి హృదయములో అయితే దయ వున్నదో వాడు జీవుడు కాదు - దేవుడే! మన హృదయంలో దయ అనే గుణం లేకపోతే మనము భగవంతుణ్ణి దర్శించలేము. భగవంతుడు కూడా దయాస్వరూపుడే.

“దయగల హృదయమే భగవన్నిలయము” అన్నాడు జీసస్. ఒకవేళ మన హృదయములో దయ ఉండదనుకోండి - కక్ష కార్పణ్యం ఉంటాయనుకోండి - అవి ఆయన్ను తెలుసుకోటానికి అడ్డువస్తాయి. కాబట్టి వాటిని విడిచిపెట్టి “దయ” అనే గుణాన్ని అలవర్చుకోమంటున్నాడు భగవంతుడు. మన మనస్సు శుద్ధి కావాలంటే, మన మనస్సుకు మృదుత్వం రావాలంటే “దయ” అనే గుణం చాలా అవసరం.

ఇక్కడ మనము ఒకటి గ్రహించాలి. ఎదుటివారిలో ఎవరికైనా మంచి గుణాలు ఉన్నాయనుకోండి - వారంటే మనకు ప్రేమ కలుగుతుంది. దయ కలుగుతుంది. చెడ్డ గుణాలు ఉన్నవారు ఉన్నారనుకోండి - వారి మీద మనకు దయ కలుగదు. అంటే మనము గుణాలను చూస్తున్నామన్న మాట. ఇక్కడ భగవంతుడు ఏమి చెపుతున్నాడు అంటే - ఎదుటి వాడి గుణాలతో నీకు సంబంధం లేకుండా నీవు ఆ జీవుణ్ని కనుక ప్రేమించగలుగుతుంటే నీవు కరుణామయుడివి. అదీ కురుణ అంటే! వాడంటే నాకు ఇష్టమని చెపుతున్నాడు.

గౌతమబుద్ధుణ్ణి, యేసుక్రీస్తుని మనము దయకు ఉదాహరణగా చెప్పకుంటాము. అలాగే శ్రీరమణ స్వామి కారుణ్యం కూడా కేవలం మనుష్యులకే పరిమితం కాకుండా జంతుజాలం వరకూ పాకినది. ఆయన కుక్కల్ని, కోతుల్ని, పాముల్నీ కూడా “అది”, “ఇది” ఎప్పుడూ అనలేదు. “వారు, వీరు” అనేవారు. అంటే ఆయన దృష్టిలో వాటికీ, మనకీ తోలే కదా కానీ లోపల ఉన్నది ఒక్కటేనని ఆయన ఉద్దేశ్యం!

నిర్మమో నిరహంకారః - అంటే మమకారం లేనివాడు, అహంకారం లేనివాడు. మనము ఏమనుకుంటున్నామంటే - పూజలు చేస్తే, యాత్రలు చేస్తే, పుస్తకాలు చదివితే మనమంటే భగవంతుడు ఇష్టపడతాడనుకుంటాం. అది కాదు. ఇక్కడ- మమకారం లేని వాడంటే నాకిష్టం, అహంకారం లేనివాడంటే నాకిష్ఠం అని భగవంతుడు చెపుతున్నాడు.

మమకారం అంటే నాది, అహంకారమంటే నేను. ఈ “నేను” ఉన్నచోట “నాది” కూడా ఉంటుంది. ఈ అహంకారమే జీవుడు. అహంకారం లేకపోతే శరీరమే లేదు,జీవుడూ లేడు, లోకమూ లేదు, దేవుడూ లేడు. ఈ “నేను”, “నాది” ఎవడికైతే పోతాయో వాడంటే నాకిష్టం అంటున్నాడు. మనమందరమూ అనే “నేను” అహంకారము. కానీ, గీతలో కృష్ణుడు అనే “నేను” ఆత్మ.

సమ దుఃఖ సుఖః - జీవితంలో ఒకసారి దుఃఖం రావచ్చును. ఒకసారి సుఖము రావచ్చును. దుఃఖం వస్తే కృంగిపోకుండా, సుఖం వస్తే పొంగిపోకుండా రెండింటినీ సమానంగా చూసుకునే వాడంటే నాకిష్టం అని చెపుతున్నాడు.

సర్వసాధారణంగా మనం అనుకున్న కోరికలు నెరవేరకపోతే మనకు దుఃఖం వస్తుంది. అలా దుఃఖపడేవాడంటే నాకు ప్రీతి పుట్టదు అని చెపుతున్నాడు. కానీ, ఈ భక్తులు ఏమనుకుంటున్నారంటే - అనుకున్న పనులన్నీ గనుక అయిపోతుంటే భగవంతుని

దయ మన మీద ఉందనుకుంటారు. కానీ అదికాదు ఇక్కడ - నీవు అనుకున్నపని అయినా, అవ్వక పోయినా సమానంగా ఉండేవాడంటేనే నాకిష్టం అని చెప్తున్నాడు వాసుదేవుడు.

సోదరమహాశయులారా! మనం పనిచేస్తున్నందుకు దుఃఖం రావడంలేదు. ఫలితాన్ని ఆశించడం వల్ల దుఃఖం వస్తుంది. అందుచేత పనిచేయాలి - ఫలితాన్ని మర్చిపోవాలి. ఒకవేళ మీరు మరిచిపోతే ఫలితం రాదేమోనని ఖంగారు పడకండి - మీరు మర్చిపోయినా ఫలితం వస్తుంది. మీరు పాలకొల్లు వెళ్ళడానికి కారు ఎక్కి కూర్చున్న తరువాత, మీరు మర్చిపోయినా ఆ కారు మిమ్మల్ని పాలకొల్లు తీసుకువెళ్ళి దింపుతుంది - అంతేగాని పాలకొల్లు ఎప్పుడొస్తుందని మీరు స్మరించుకోనక్కరలేదు.

క్షమీ - ఓర్పు కలవాడంటే నాకు యిష్టం అని చెప్తున్నాడు. ఇప్పుడు మనమందరమూ ఓర్పుగానే కూర్చున్నాం గదా? ఓర్పులేని వారు ఎవరు? అయితే మనమందరము ఓర్పుగలవాళ్ళమేనా - కాదు. నీవు అనుకున్నది నెరవేరకపోయినప్పటికీ, ఇంట్లో పరిస్థితులు, ఒంట్లో పరిస్థితులు అనుకూలించకపోయినప్పటికి - ఎవడైతే ఓర్పు కలిగి ఉంటున్నాడో వాడికి మాత్రమే ఓర్పుఉన్నట్లు అంటే ప్రతికూల పరిస్థితులలో కూడ మన ఓర్పు పోకూడదు. అనుకూల పరిస్థితులలో అందరూ ఓర్పుగానే ఉంటాము. కాని, ఎవరైనా చిన్నమాట అంటే భరించలేము మనము. ఇక భగవద్గీత ఏమి అర్థమౌతుంది మనకు చెప్పండి?

అవతారపురుషులందరిలోనూ ఈ క్షమాగుణం మనకు కనిపిస్తుంది. మనం ఈ లోకంలో సుఖపడాలన్నా, పరలోకంలో సుఖపడాలన్నా ఓర్పు చాలా అవసరం.

2. సంతుష్టస్సతతం యోగీ యతాత్మా ధృఢనిశ్చయః
మయ్యర్పిత మనోబుద్ధిః యో మద్భక్త స్సమే ప్రియః

సన్తుష్టస్సతతం:- ఎల్లప్పుడు సంతోషంగా ఉండమంటున్నాడు. తృప్తిగా ఉండమంటున్నాడు. అమావాస్యరోజున ఒక్కలాగ, పౌర్ణమి రోజున ఒకలాగ కాకుండా ఎల్లప్పుడు సంతోషంగా ఉండేవాడంటే తనకు ఇష్టమని చెప్తున్నాడు వాసుదేవస్వామి.

ఎల్లప్పుడూ సంతోషం చాలా అవసరం. సంతోషం గనుక లేకపోతే, నిరంతరము దుఃఖముతో కృంగిపోతుంటే - మనిషిలోని ప్రాణశక్తి ఎక్కువగా ఖర్చవుతుంది. ప్రాణశక్తిని నియమించినవాడికి గాని జ్ఞానం వైపుదారి కనిపించదు.

యోగి - యోగము కలవాడు యోగి. ఎవడైతే అణిగిన స్వభావము కలిగివుంటాడో ఎవడైతే నిరంతరమూ ఆత్మను మననం చేస్తూ ఉంటాడో వాడు యోగి. అటువంటి యోగము కలవాడంటే తనకు ఇష్టమని చెప్తున్నాడు.

స్వభావము అంటే ఏమిటి? మనలోని ప్రకృతి వాసనలే స్వభావము. స్వభావము అణగకపోతే జ్ఞానము రాదు. యోగి అయినవాడికి స్వభావం అణిగిఉంటుంది. ఎందుచేత యోగి స్వభావం అణిగివుంటుంది? - యోగి నిరంతరము ఆత్మనే స్మరిస్తాడు కాబట్టి!

యదాత్మా - అంటే తన మనస్సును తాను స్వాధీనం చేసుకున్నవాడు. తన మనస్సును గాలికి విడిచిపెట్టకుండా - ఎవడైతే అభ్యాసం వల్ల, వైరాగ్యంవల్ల తన మనస్సును స్వాధీనంలోకి తెచ్చుకుంటున్నాడో వాడంటే నాకిష్టం అని చెపుతున్నాడు.

మీకు ఎన్ని ఎకరాలున్నాయి? బ్యాంక్ఎకౌంటు ఎంత ఉంది అని అడగడం లేదు భగవంతుడు - మీ మనస్సు మీ స్వాధీనంలో ఉందా? మీ మనస్సు గనుక మీ స్వాధీనములో ఉంటే - మీరంటే నాకిష్టం అంటున్నాడు.

ధృఢనిశ్చయం - భగవంతుడు 'ఉన్నాడా - లేడా' అని అనుమానం పెట్టుకోకుండా భగవంతుని అస్థిత్వం పట్ల నిండు మనసుతో విశ్వసించు. ఈ లోకాన్ని నడిపేవాడు ఒకడు ఉన్నాడు, ఈ జీవుల్ని నడిపించేవాడు ఒకడున్నాడు, ఈ ప్రపంచాన్ని నడిపేవాడు ఒకడున్నాడు - అని ఆ కర్తయందు పరిపూర్ణ విశ్వాసం పెట్టుకొని ధృఢనిశ్చయము కలిగి ఉండమంటున్నాడు వాసుదేవస్వామి.

మనలో కొంతమందికి అనుమానం వస్తూంటుంది - భగవంతుడు "ఉన్నాడా, లేడా" అని! దానికి కారణం మనలోపల ఉన్న పాపమే! మన విశ్వాసం గనుక చలిస్తుంటే మనలో పాపం ఉన్నట్లే. "ఒకమనిషి ఎంతటి దుర్మార్గుడు అయినప్పటికి, వాడిలో ఎన్ని లోపాలు, పాపాలు ఉన్నప్పటికీ - తన ఉనికి పట్ల విశ్వాసం ఉన్నవాడిని ఉద్ధరించి తీరతాను" అని చెప్పాడు స్వామి గీతలో.

"నీ శ్వాసపోతున్నా విశ్వాసం పోనీయకు" అన్నాడు జీసస్. సోదరమహాశయులారా! మన అరటిపళ్ళు, పూవులు కాదండి భగవంతుడికి కావలసినది - భగవంతుని పట్ల పరిపూర్ణ విశ్వాసం ఉంటే చాలు - మనం తరిస్తాము.

మయ్యర్పిత మనోబుద్ధి - నీ మనస్సును, బుద్ధిని నాకు అర్పించు అంటున్నాడు స్వామి. ఆయనకి అర్పిస్తే మన మనస్సును, బుద్ధిని ఆయన మరమ్మతు చేస్తాడన్నమాట! కాని మనస్సును, బుద్ధిని ఎవరికి అర్పించామంటే? ఆయనకి కాదు! లోకానికి అర్పించాము. అలాకాదు - ఆయనకు అర్పిస్తే - నిరంతర భగవన్నామ స్మరణ వల్ల మన మనస్సుకు పవిత్రత కలుగుతుంది.

సోదరమహాశయులారా! చదువులేనివాడు దేవున్ని దర్శించవచ్చు, ధనం లేనివాడు దేవున్ని దర్శించవచ్చు - కానీ, పవిత్రత లేనివాడు దేవున్ని దర్శించలేడు. శ్రీరామకృష్ణ పరమహంసగారికి సంతకం పెట్టడం కూడా రాదే! కానీ ఆయన మాటలకు అంతటి శక్తి ఎక్కడ నుంచి వచ్చినది? ఆయన జగద్గురువు ఎలా అయ్యాడు? కేవలం ఆయనలో ఉన్న పవిత్రత వల్లనే!

మీది ఏకులమనిగానీ, ఏమతమనిగానీ, ఏ దేశమనిగానీ కాదు ఇక్కడ సమస్య - మీరు ఎంతవరకు పవిత్రులు? మనం పవిత్రులం గనుక అయితే మనము భగవంతుని

కోసం ఎదురు చూడనక్కరలేదు - భగవంతుడే మనల్ని వెదుక్కుంటూ వస్తాడు. మనిషి పరమపవిత్రుడై ఉండాలి - ఇది ఆధ్యాత్మిక రహస్యం.

బైబిల్లో ఒక మాట ఉంది "హృదయ శుద్ధి గలవారు ధన్యులు - వారు దేవుని చూచెదరు" అని.

శ్రీరమణస్వామి తన మనస్సును, బుద్ధిని అరుణాచలేశ్వరుడికి అర్పించివేసాడు. ఆయన్ని ఎవరైనా చెడ్డమాట అని, తరువాత "పొరపాటు అయిపోయింది మనస్సులో పెట్టుకోకండి స్వామీ" అని అంటే - భగవాన్ అనేవారట "నాకు మనస్సెక్కడ ఉంది పెట్టుకోవటానికి" అని. ఆయన మనస్సును అరుణాచలేశ్వరుడికి అర్పించివేశాక ఏముంది ఇక పెట్టుకోవటానికి మనకు మళ్లే మనస్సు ఉంటే కదా పెట్టుకోవటం? అదీ జ్ఞాని యొక్క అంతస్తు!

మద్భక్తః - నాయందు భక్తి కలిగి ఉండమంటున్నాడు. నాయందు నీకు భక్తి ఉంటే - నీవంటే నాకు ఇష్టం, నేను నీకు మోక్షాన్ని ఇస్తాను అంటున్నాడు వాసుదేవస్వామి. మరి మనలో ఎవరైనా భక్తి కలిగి ఉంటున్నామండీ? మీరు బ్యాంకుల్లో దాచుకున్న డబ్బు మీ శరీరం పడిపోయిన తరువాత మీకూడా రాదు. కానీ భక్తి అనే మీ సంపద మీ శరీరం పడిపోయిన తరువాత కూడా ఇతర లోకాలలోకి, ఇతర దేహాలలోకి మీ వెంట వస్తుంది!

మధ్వాచార్యులవారు ఏమన్నారంటే - "భక్తి అంటే సామాన్యమనుకోకండి - అది పెద్దపులి లాంటిది" అన్నారు. పెద్దపులి దగ్గరకు మేకలు, గొర్రెలు వెళ్తాయా! అలాగే భక్తి గల వాడి దగ్గరకు విషయాల గొడవలు, అహంకారము గొడవలు, ఇంద్రియాల గొడవలు వెళ్ళవని చెప్పారు.

3. యస్మాన్నో ద్విజతే లోకో లోకాన్నో ద్విజతే చయః
హర్షా మర్షభయోద్వేగైఃముక్తోయ స్సచమే ప్రియః

యస్మాన్నో ద్విజతే లోకో లోకోన్నో ద్విజతే చయః - "ఎవడైతే లోకాన్ని కంగారు పెట్టడో - ఎవడైతే లోకాన్ని చూసి కంగారుపడడో, ఎవడైతే లోకాన్ని భయపెట్టడో - ఎవడైతే లోకాన్ని చూసి భయపడడో, ఎవడైతే లోకాన్ని క్షోభ పెట్టడో - ఎవడైతే లోకాన్ని చూసి క్షోభ పడడో, ఎవడైతే లోకానికి కీడు చేయడో - ఎవడైతే లోకం చేత కీడు చేయబడడో వాడంటే నాకు ఇష్టం అర్జునా!" అంటున్నాడు వాసుదేవస్వామి.

కొంతమంది అంటూ ఉంటారు - "ఈ ఊళ్ళో నాపేరు చెపితే హడల్" అని. అటువంటి వాళ్ళంటే ఇష్టమని భగవంతుడు చెప్పడం లేదు - అటువంటి వాళ్ళని కోతకోసి రోత చూపిస్తానంటున్నాడు. మరికొంతమంది ఓట్లకోసము జనాన్ని ఆవేశపెడతారు. ఆవేశపెడితేనే కానీ వాళ్ళకి ఓట్లు రావు. భగవంతుడు ఏమంటున్నాడంటే - "నీకు చేతనైతే వాళ్ళకి జ్ఞానం కలిగేటట్లు చేయిగానీ, ఆవేశపెట్టవద్దు" అంటున్నాడు.

సోదరమహాశయులారా! ఎదుటి వారికళ్ళతోటి మిమ్మల్ని మీరు చూసుకోవద్దు. ఎదుటివారి కళ్ళతో మిమ్మల్ని మీరు చూసుకోవటం - అది బానిసత్వం. ఎదుటివారి కళ్ళతో మిమ్మల్ని మీరు చూసుకుంటున్నంతకాలం మీరు ఎంతమంచి పని చేసినప్పటికీ, ఎంతటి పుణ్యకార్యం మీరు చేసినప్పటికీ మీకు జ్ఞానం కలుగదు. ఎదుటివారి కళ్ళతోటి మిమ్మల్ని మీరు చూసుకుంటే - మీకు ఆత్మవిశ్వాసం లేనట్లే, ఆత్మవిశ్వాసం లేనివాడికి ఆత్మ తెలియబడదు.

హర్షం - సంతోషం వస్తే పొంగిపోవద్దు అంటున్నాడు. కొంతమంది పదిబస్తాలు పండితే ఏడుస్తారు - అరవై బస్తాలు పండితే వీధికెక్కి గంతులు వేస్తారు. అది యిముడ్చుకోలేరు. భగవంతుడు ఏమంటున్నాడంటే - "అరవై బస్తాలు పండిన రోజున గంతులు వేయకు - పది బస్తాలే పండిన రోజున ఇంట్లో కూర్చుని ఏడ్వవద్దు" అంటున్నాడు.

అమర్షం - అంటే ఓర్వలేనితనం. ఎదుటివారు అభివృద్ధిలోనికి వస్తుంటే కొంతమంది ఓర్వలేరు. అటువంటి ఓర్వలేనితనం నీలో గనుక ఉంటే - అందులో నుంచి విడుదల పొందు అంటున్నాడు.

సోదర మహాశయులారా! ఓర్వలేనితనం కూడా ఒక జబ్బే! కేన్సర్ జబ్బు మీ శరీరానికి ఎటువంటిదో - ఓర్వలేనితనం మీ మనస్సుకు అటువంటి జబ్బు. మీ శరీర రోగానికి మందు ఎలా పుచ్చుకుంటున్నారో - అలాగే మీలోని ఓర్వలేనితనం అనే జబ్బుకు "పెద్దలకు సేవ చేసి, గురువుకు సేవచేసి, భగవంతుడికి సేవచేసి, సత్పురుషుల యొక్క సహకారముతో ఆ జబ్బులో నుంచి బయటపడండి". మీ శరీరానికి ఉన్న జబ్బు వల్లకాటిలోనే కాలిపోతుంది - కానీ మీ మనస్సుకున్న జబ్బు వల్లకాటిలో కాలదు - అది మరుజన్మకు కూడా మీ వెంట వస్తుంది.

భయం - భయం పనికిరాదు అంటున్నాడు. ఎందుచేత? భగవంతుణ్ణి తెలుసుకోవటానికి భయం అడ్డు వస్తుంది. కాబట్టి మీలో భయం ఉంటే దాన్ని విడిచిపెట్ట మంటున్నాడు.

సోదర మహాశయులారా! ఈ లోకంలోని మనుషులందరికి భయం ఉంది. "ఈ శరీరము ఎక్కడ పోతుందో? ఈ శరీరం లేకపోతే భోగాన్ని ఎవడు అనుభవిస్తాడు?" అని. అందుకే చావంటే అందరికీ భయమే! భయముంది కాబట్టే మీరు భగవంతుణ్ణి తెలుసుకోలేక పోతున్నారు. భయం ఉన్నంతకాలం దుఃఖం విడిచిపెట్టదు. మీరు దుఃఖంలోనుంచి బయట పడటం కోసమైనా భయాన్ని విడిచిపెట్టండి.

ఉద్వేగం - అంటే ఆవేశం విడిచిపెట్టమంటున్నాడు. అదికూడా మనస్సు యొక్క వికారమే. దానివల్ల నీ మనస్సుకు క్షోభ కలుగుతుంది. కాబట్టి భగవంతుడు విడిచిపెట్టమని చెపుతున్నాడు. ఈ గుణాలు విడిచిపెట్టినవాడంటే తనకు ఇష్టమంటున్నాడు.

కొంతమంది జీవితంలో తొందరగా ఆవేశానికి గురి అవుతూంటారు. ఇమోషన్

డివోషన్ కాదు. ఇమోషన్ వల్ల "మనిషి జ్ఞానానికి దూరమవుతాడు. ఆలోచనకి దూరమవుతాడు". జీవితంలో కావలసినది ఆలోచనేగాని, ఆవేశం కాదు. జీవితములో ఆలోచన చాలా ముఖ్యము. అందుచేత జీవితములో ఆవేశము పనికిరాదు.

సోదరమహాశయులారా! దేహాలు మారినప్పటికీ, లోకాలు మారినప్పటికీ, మీ గుణాలు మాత్రం మీకూడానే ప్రయాణం చేస్తాయి. రక్తమాంసాలతో కూడిన ఈ స్థూలశరీరం ఎలా ఉందో - గుణాలతో కూడిన సూక్ష్మశరీరం ఒకటి మీ లోపల ఉంది. మీరు నిదురించే టైములో ఈ సూక్ష్మశరీరం వెళ్ళి, కారణశరీరంతో కలిసి విశ్రాంతి తీసుకుంటుంది. ఒకవేళ నిద్రటైములో కూడా మీ సూక్ష్మశరీరం వెళ్ళి కారణశరీరంతో కలవకపోతే - అప్పుడు కలలు వస్తాయి.

చాలామంది అడుగుతూంటారు "దేవుణ్ణి చూపించండి ఉంటే" అని. మీరు రాత్రి నిద్రపోయేటప్పుడు మీకు కలలో కన్పించిన మనిషిని నాకు చూపించగలరా? మీరు చూపించలేరు. కానీ, నిద్రలో మీకు ఆ మనిషి కనిపించినమాట నిజమా - అబద్ధమా? మీరు చూసినమాట నిజమే? అదేవిధంగా, ఏ రామకృష్ణ పరమహంసో, రమణమహర్షి లాంటి వారో దేవుణ్ణి చూసినప్పటికి - మనకు ఎలా చూపించగలరు? కానీ, ఆ దేవుని దగ్గరకు మీరు వెళ్ళటానికి సహకారం మటుకు చేయగలరు.

4. **అనపేక్షః శ్శుచిర్దక్షః ఉదాసీనో గతవ్యధః**
సర్వారంభ పరిత్యాగీ యోమద్భక్త స్సమే ప్రియః

అనపేక్ష - అంటే ఆపేక్షలేనివాడు. తన దేహ అవసరాలలో గాని, ఇంద్రియాల అవసరాలలో గాని, మనస్సు యొక్క అవసరాలలో గాని, ఎవడికైతే ఆపేక్ష లేదో వాడు అనపేక్షుడు. వాడు జీవుడు కాదు దేవుడు.

సోదరమహాశయులారా! మనమేమనుకుంటున్నామంటే -"మన దేహం గొడవలు మనం చూసుకోకపోతే ఎలాగ" అని! మనదేహం గొడవలు మనం చూసుకోకపోతే - ఆ దేహాన్ని ఈశ్వరుడు తన సొంతం చేసుకుంటాడు. అప్పుడు అది దేహంకాదు. దేవాలయమే అవుతుంది.

రమణస్వామి శరీరాన్ని ఎందుకు పూజిస్తున్నాము? రామకృష్ణ పరమహంస గారి శరీరాన్ని ఎందుకు పూజిస్తున్నాము? రాముడి శరీరాన్ని ఎందుకు పూజిస్తున్నాము? కృష్ణుడి శరీరాన్ని ఎందుకు పూజిస్తున్నాము? అవి దేహాలు కాదు - దేవాలయాలు. వాళ్ళ దేహాలమీద వాళ్ళు ఆపేక్ష విడిచిపెట్టుకున్నారు కాబట్టే - వాళ్ళ దేహాలు దేవాలయాలు అయినాయి. మన శరీరాల మీద మనకు ఆపేక్ష కాబట్టే - మన శరీరాలు శవాలు అవుతున్నాయి. జ్ఞానికి శివదృష్టి - అజ్ఞానిది శవదృష్టి.

శ్శుచిః - అంటే శుభ్రత! కొంతమంది చాలా శుచిగా ఉంటారు - ఇల్లు శుచిగా ఉంచుకుంటారు. ఒళ్ళు శుచిగా ఉంచుకుంటారు. భగవంతుడు ఏమంటున్నాడంటే -

"బాహ్యా శుచీ కావాలి - లోపలి శుచి కావాలి" అంటున్నాడు. కుండను బయట కడగమంటున్నాడు - లోపల కడగమంటున్నాడు. నీ ఇంటిని చీపురుకట్ట పెట్టి ఎలా దులుపుకుంటున్నావో, నీ శరీరాన్ని సబ్బు పెట్టి ఎలా శుభ్రపరచుకుంటున్నావో - అదే విధముగా నీ మనస్సులో ఉన్న "రాగద్వేషాలు, కామక్రోధాలు" అనే మురికిని భక్తి అనే గంగతో కడుగమంటున్నాడు. నీ శరీరానికి సబ్బు ఎలా అవసరమో - నీ మనస్సు శుభ్రపడటానికి స్తోత్రమ్ అవసరము, జపం అవసరము, ధ్యానము అవసరం, సత్పురుషుల సహవాసం అవసరము, సద్గ్రంథ పఠనం అవసరము.

దక్ష - అంటే దక్షత కలిగిఉండమంటున్నాడు. ఏపని చేసినా సమగ్రంగా చేయమంటున్నాడు. మనకు భగవంతుడు ఏపనయితే అప్పగించాడో - ఆ పనిని సమగ్రంగా, శుచిగా, శ్రద్ధగా, సమర్ధవంతంగా, నిండుమనస్సుతో, రాగద్వేషాలు లేకుండా చేయమంటున్నాడు.

ఒక జిల్లా కలెక్టరు తన డ్యూటీని బాగా చేయకుండా ఉండి - ఒకడు మనం తిని పారవేసిన ఎంగిలి ఆకుల్ని శుభ్రంగా తీస్తాడనుకోండి - ఆ ఎంగిలి ఆకులు తీసినవాడంటేనే భగవంతుడు ఇష్టపడతాడు. మనం ఏపని చేస్తున్నామన్నది చూడడు భగవంతుడు - చేస్తున్న పనిని ఎంత శ్రద్ధగా, దక్షతతో చేస్తున్నామో అది చూస్తాడు.

సోదరమహాశయులారా! అజ్ఞాని దృష్టిలో ఎక్కువ వాడనీ - తక్కువ వాడనిగాని, ఆత్మదృష్టితో ఎక్కువాలేదు, తక్కువాలేదు. సమస్త జీవకోటిని ఆత్మే సృష్టిస్తున్నప్పుడు ఎక్కువ ఏమిటి? తక్కువ ఏమిటి? ఉన్నది ఒక్కటే - అది ఆత్మ.

ఉదాసీన - అంటే పక్షపాతం లేకుండా అందరి జీవులపట్ల సమానంగా ఉండ మంటున్నాడు. ఎందుచేతనంటే శరీరానికి పక్షవాతం వస్తే ఎలా పనిచేయదో అదే విధంగా మన బుద్ధిలో పక్షపాతం ఉంటే అది సరిగా ఆలోచించలేదు. అందుచేత పక్షపాతం నుంచి బయటపడమంటున్నాడు. నీకు ఎవరైనా అపకారం చేసినా, ఉపకారం చేసినా ఉదాసీనంగా ఉండమంటున్నాడు.

గతవ్యధ - సర్వసాధారణంగా మన మనస్సులలో బెంగపెట్టుకుంటూ ఉంటాము. అలా బెంగపెట్టుకోవద్దు, నీ మనస్సును క్షోభపెట్టుకోవద్దు, నీవు దుఃఖపడవద్దు అంటున్నాడు వాసుదేవుడు.

సర్వారంభ పరిగత్యాగి - అన్ని కర్మలనీ విడిచిపెట్టమంటున్నాడు. "ఇదేమిండీ? అన్ని పనుల్ని విడిచిపెట్టేస్తే ఎలాగ?" అంటే సకామకర్మలను అన్నింటినీ విడిచిపెట్టమంటున్నాడు. సకామకర్మ అంటే ఏమిటి? మనం ఫలితాన్ని కోరి పనిచేస్తాం చూడండి. ఆ పనులన్నింటిని విడిచిపెట్టమంటున్నాడు. మనం కామం కోసం చేస్తాము చూడండి. ఆ పనులన్నింటినీ విడిచిపెట్టమంటున్నాడు. మన ఇంద్రియాల్ని సంతృప్తిపరచటంకోసం చేస్తాము చూడండీ - ఆ పనులన్నింటినీ విడిచిపెట్టమంటున్నాడు. మన అహంకారం ఉబ్బటంకోసం చేస్తాము

చూడండి అటువంటి పనులన్నింటినీ విడిచిపెట్టమంటున్నాడు.

సోదరమహాశయులారా! కాని మనం ఏపని చేసినా కోరికతోనే చేస్తున్నాము. "మనస్వార్థంకోసం, మన కామం కోసం, మన ఇంద్రియాల్ని సంతృప్తి పరచటంకోసం, మన గొప్పలకోసం" మనం ఫలితాల్ని ఆశించే నిరంతరం కర్మ చేస్తున్నాము. వీటివల్ల నీచమైన జన్మలు, నీచమైన శరీరాలు, నీచమైన లోకాలు మన కోసం ఎదురు చూస్తుంటాయి. చివరికి మనల్ని భ్రష్టుల్ని చేసే వరకూ ఈ కామ్యకర్మలు విడిచిపెట్టవు. నా మాటల్ని మీరు నమ్మితే సొమ్ము - నమ్మకపోతే దుమ్ము.

మద్భక్తః - ఎవడైతే నాకు భక్తుడుగా ఉంటున్నాడో, నన్ను ప్రేమిస్తున్నాడో వాడంటే నాకిష్టం అంటున్నాడు.

"నన్ను ప్రేమించండీ, నన్ను ప్రేమించండీ" అని మన ప్రాణం తీసేస్తున్నాడే భగవంతుడు. ఆయన్ని ఎందుకు ప్రేమించాలి? ఆయన్ని ప్రేమించడం వల్ల మనకు లాభం ఏమిటి?

"మనకున్న అజ్ఞానం నుంచి బయటపడటం కోసం, మన బలహీనతలనుంచి, మనకున్న లోపాలనుంచి, పాపాలనుంచి దూరం అవటంకోసం" భగవంతుడు తనని ప్రేమించ మంటున్నాడు. అంతేగాని ఆయన్ని ప్రేమించటం వల్ల ఆయనకి వచ్చే లాభం ఏమీ లేదు.

పనిచేయటం వల్ల జ్ఞానికి వచ్చేలాభము లేదు - పనిని విడిచిపెట్టటం వల్ల జ్ఞానికి వచ్చే నష్టమూ లేదు. లాభనష్టాలతో జ్ఞానికే సంబంధం లేనప్పుడు భగవంతుడికి సంబంధం ఏముంటుంది? "ఈ మూడులోకాలలో నేను పొందవలసిన వస్తువు ఒక్కటీ లేదు -కాని నేను పనిచేస్తూనే ఉన్నాను" అన్నాడు భగవంతుడు వాసుదేవస్వామి. అలాగే మనల్ని కూడా పనిచేయమని చెపుతున్నాడు - కాని, ఫలితాన్ని ఆశించవద్దు అంటున్నాడు.

5. యోనహృష్యతి నద్వేష్టి నశోచతి నకాంక్షతి
శుభాశుభ పరిత్యాగీ భక్తి మాన్యస్సమే ప్రియః

యోనహృష్యతి - ఏ విషయంలోను సంతోషపడవద్దు అంటున్నాడు. మీ దేహ ప్రారబ్ధాన్నిబట్టి మీరు ఏదైనా చిన్నపని చేసినప్పటికీ పెద్ద ఫలితం రావచ్చును అయినప్పటికీ సంతోషపడకండీ అదికూడా ఒక వికారమే అంటున్నాడు.

అంటే అనుకోకుండా మీకు ఏ లాటరీ టిక్కెట్టో తగిలిందనుకోండి, సంతోషపడద్దు అంటున్నాడు. లాటరీ రాకముందు మీ మనస్సు ఎలా ఉందో వచ్చాక కూడా అలాగే ఉండమంటున్నాడు.

నద్వేష్టి - ఎవ్వరినీ ద్వేషించవద్దు అంటున్నాడు. సంతోషం ఏ విధంగా అయితే మనస్సు యొక్క వికారమో ద్వేషం కూడా మనస్సుయొక్క వికారమే. మీకు ఎవరైనా ఇష్టంలేని పని, నష్టం వచ్చే పని చేసినప్పటికీ వారిని ద్వేషించవద్దు అంటున్నాడు.

నశోచతి - మీరు దేని గురించి దుఃఖపడవద్దు అంటున్నాడు. జీవితములో ఏది జరిగినా అంతా ఈశ్వరసంకల్పం ప్రకారమే జరుగుతుంది. "మీరు దుఃఖపడితే మీ మనస్సు, శరీరము పాడవుతాయి". మీరు మోక్షం సంపాదించుకోవటం కోసం ఈ రెండు పనిముట్లు వీటిని జాగ్రత్తగా చూసుకోమంటున్నాడు.

"మీ కెప్పుడైనా కష్టం వచ్చినప్పుడు దుఃఖం వస్తుందా"? అని స్వామి వివేకానందను ఒకసారి అడిగితే "దుఃఖం వస్తుంది, దున్నపోతు మీద ఈగ వాలినట్లుగా" అన్నాడు.

నకాంక్షతి - ఏమీ కోరవద్దు అంటున్నాడు. మీరేమనుకుంటున్నారంటే - "కోరకపోతే ఎలాగండీ, పనులు ఎలా జరుగుతాయి" అనుకుంటున్నారు. శక్తి మీలోని ఈశ్వరునిదిగాని - మీ కోరికకు శక్తిలేదు. "డిజైర్ డజ్ నాట్ గివ్ యు స్ట్రెంత్ (Desire does not give strength)". ఈ జీవులను ఈశ్వరుడు వారి వారి ప్రారబ్ధములను అనుసరించి ఆడిస్తూ ఉంటాడు - ఇదంతా ఒక లీల!

శుభా శుభ పరిత్యాగి - శుభాశుభాలను విడిచిపెట్టమంటున్నాడు. మనం అనుకున్నది నెరవేరితే శుభం అనుకుంటాము - మనం అనుకున్నట్లు జరగకుండా ఏదైనా నష్టం వస్తే అది అశుభం అనుకుంటాము. భగవంతుడు ఏమంటున్నాడంటే - "శుభం ఏమిటయ్యా, అశుభం ఏమిటయ్యా - అవి రెండూ సంకెళ్ళే. బంధించడానికి బంగారపు సంకెళ్ళయినా, ఇనుప సంకెళ్ళయినా ఒకటేగా అంటున్నాడు. ఈ శుభాశుభాలను ఎవడైతే విడిచిపెడుతున్నాడో వాడంటే తనకు ఇష్టం అంటున్నాడు.

భక్తిమాన్ - ఎవడైతే తనపట్ల భక్తి కలిగి ఉంటున్నాడో అటువంటివాడన్నా తనకు ఇష్టమంటున్నాడు భగవంతుడు వాసుదేవస్వామి.

6. **సమశ్శత్రౌచ మిత్రేచ తధా మానావ మానయోః**
శీతోష్ణ సుఖ దుఃఖేషు సమస్సంగ వివర్జితః

శత్రువును మిత్రుడిని సమానంగా చూసుకుంటూ, గౌరవం వచ్చినా, అగౌరవం వచ్చినా సమానంగా ఉంటూ, శీతాకాలం ఒకలాగా, వేసవికాలం ఒకలాగా, సుఖం వస్తే ఒకలాగా, దుఃఖం వస్తే ఒకలాగా ఉండకుండా సమంగా, దేనియందు ఆసక్తి పెట్టుకోకుండా ఉండమంటున్నాడు. ఆసక్తి ఉన్న మనిషి ఏ పనినీ సరిగా చేయలేడు. అందుచేత ఆసక్తి పనికిరాదు అంటున్నాడు.

ఒకసారి రమణ మహర్షిగారిని పొగుడుతూ ఒక భక్తుడు పంచరత్నాలు అనే పద్యాలు వ్రాసుకువచ్చి చదువుతాడు. రమణస్వామి వాటిని విని "నేను గొప్పవాడిననే కదా మీరు వ్రాసారు - నేను గొప్పవాడినైతే మీకు ఏమి కలిసివస్తుంది? - ముందు మీరు బాగుపడండి - మీ స్వరూపం మీరు తెలుసుకోండి - మీ స్వరూపం మీరు తెలుసుకుంటే మీరూ నా అంతటి వారు అవుతారు" అన్నారట! నిజం చెప్పాలంటే బుద్ధిమంతుడికి పొగడ్తకూడా

నిందగానే ఉంటుంది. కానీ ఇప్పుడు మన నాయకులని పొగడకపోతే పనులే కావడం లేదు - ఇది ఈనాటి దుస్థితి.

7. తుల్య నిందా స్తుతి ర్మౌనీ సంతుష్టో యేన కేనచిత్
అనికేతః స్థిరమతిః భక్తి మాన్మే ప్రియో నరః

తుల్యనిందా స్తుతి - "ఎవడైతే నిందను, పొగడ్తను ఒకలాగే స్వీకరిస్తాడో" వాడంటే నాకిష్టం అంటున్నాడు. ఒకసారి గౌతమ బుద్ధుణ్ణి అతని బందువు ఒకడు కోపం వచ్చి నానా తిట్లు తిడతాడు. బుద్ధుడు ప్రశాంతంగా వింటాడు. తిట్టటం పూర్తి అయిన తరువాత "నీవు తిట్టటం పూర్తయ్యిందా? నీవు ఒక పండును నా చేతికి ఇస్తావనుకో - నేనా పండును స్వీకరించకపోతే ఆ పండు ఎవరికి వస్తుంది?" అన్నాడు. "నాకే వస్తుంది" అన్నాడా బంధువు. "అలాగే నీవు తిట్టిన తిట్లు నేను ఒకటి కూడా స్వీకరించటం లేదు కాబట్టి అవన్నీ నీకే తిరిగి వస్తున్నాయి" అన్నాడు. మనకు ఒకచోటు నుంచి ఒక ఉత్తరం వచ్చిందనుకోండి - ఆ ఉత్తరాన్ని మనము తీసుకొనకపోతే ఏమవుతుంది? తిరిగి ఆ వచ్చిన చోటుకే వెళ్ళిపోతుంది. అదేవిధముగా మిమ్మల్ని ఎవరైనా దూషించినప్పటికీ మీరు ఓర్పుగా భరిస్తే అవి వాడికే తిరిగి వెళ్ళిపోతాయి. కానీ ఈ లోకంలోని పెద్ద బలహీనత ఏమిటంటే - అందరికీ పొగడ్తలు కావాలి. ఎవడైతే పొగిడించుకోబడుతున్నాడో వాడు తన మూలంలో పాడైపోతాడు.

మౌని - మౌనం కలవాడంటే తనకు ఇష్టమంటున్నాడు. మాటలు వెండి అయితే మౌనం బంగారం.

సంతుష్టోయేనకేనచిత్ - ఎవడైతే తనకు దొరికిన దానితో సంతుష్టి పడతాడో వాడన్నా నాకిష్టమంటున్నాడు భగవంతుడు.

అనికేతః - ఒక స్థలం మీద ఇష్టాయిష్టాలు పెట్టుకోకుండా స్థిరమైన నివాసం అంటూ లేనివాడంటే తనకిష్టమంటున్నాడు.

స్థిరమతిః - ఎవడికైతే నిశ్చయమైన బుద్ధి, నిర్మలమైన బుద్ధి, ఏకాగ్రమైన బుద్ధి ఉందో వాడంటే నాకిష్టమంటున్నాడు. అటువంటి ఏకాగ్రబుద్ధి గలవాడికి మాత్రమే ఈశ్వరుడు దర్శనమిస్తాడు.

భక్తిమాన్మే ప్రియో నరః - ఓ అర్జునా! ఎవనికైతే నాపట్ల అటువంటి భక్తి ఉందో వాడంటే నాకు ఇష్టం అంటున్నాడు.

8. యేతు ధర్మ్యామృ తమిదం యధోక్తం పర్యుపాసతే
శ్రద్ధ ధానా మత్పరమా భక్తాస్తేతీవ మే ప్రియాః

ఓ అర్జునా! ఇప్పటివరకూ మనము చెప్పకున్న ఈ మాటలు అమృతముతో సమానము - ఎందుచేతనంటే మనం చెప్పకున్న మాటలు ధర్మం. ఎవడైతే నన్నే పరమగతిగా నమ్మి

శ్రద్ధతో నేను చెప్పిన ప్రకారం ఈ ధర్మాన్ని ఆచరిస్తాడో, ఉపాసిస్తాడో వాడంటే నాకు మిక్కిలి ఇష్టం అంటున్నాడు వాసుదేవస్వామి. మామూలు ఇష్టం కాదు - మిక్కిలి ఇష్టం అంటున్నాడు.

సోదరమహాశయులారా! ఈ మాటలు మామూలు మాటలు కావు అంటున్నాడు భగవంతుడు. ఇవి అమృతం! ఎందుచేత అమృతం? ఈ ధర్మాన్ని గనుక మనం ఆచరిస్తే అవి అమృత స్వరూపమైన ఆత్మ దగ్గరకు మనల్ని తీసుకుపోతాయి. కాబట్టి అమృతం! మీ దేహప్రారబ్ధాన్నిబట్టి ఈశ్వరుడు మిమ్మల్ని ఎటువంటి క్లిష్టపరిస్థితులలో పెట్టినప్పటికీ మీరు ఎదురుతిరగకుండా, ఈశ్వరునిపట్ల శరణాగతివీడకుండా "ఈ దేహాన్ని, ఈ మనస్సును, ఈ ఇంద్రియాలను పనిముట్లులాగా నీవు ఎలా ఉపయోగించుకుంటావో అది నీ ఇష్టం - నీ ఇష్టమే నెరవేరుగాక!" అని పూర్తి శరణగతితో భగవంతుణ్ణి ఎవడైతే పొందుతాడో వాడంటే నాకు చాలా ఇష్టం అంటున్నాడు వాసుదేవుడు.

ఈ మాటలను మీ హృదయాలకు పట్టించుకోరా? ఈరోజు న్యూస్‌పేపర్, రేపు వేస్ట్ పేపర్. ఆ వేస్ట్ పేపరుకు ఇచ్చిన విలువ కూడా భగవంతుని మాటలకు ఇవ్వరా? మీ ఇరుగుపొరుగు అమ్మలు చెప్పే మాటలకు ఇచ్చే విలువ కూడా ఈ మాటలకు ఇవ్వరా? భగవంతుడు మీకు బంధువు కాదా? భగవంతుడు మీ స్నేహితుడు కాదా? భగవంతుడు మీ శ్రేయస్సు కోరడా? "భగవంతుడు దూరమని - మీ దేహానికి సంబంధించినవారు దగ్గరని" మీరెందుకనుకుంటున్నారు? నిజం చెప్పాలంటే మీ బంధువులు దూరం, మీ స్నేహితులు దూరం. నిరంతరమూ మన కూడా ఉండేవాడు, మన శ్రేయస్సు కోరేవాడు, జన్మ జన్మలకు మనతో బంధుత్వం, స్నేహం చేయటానికి తగినవాడు భగవంతుడు ఒక్కడే. అటువంటి భగవంతుడు చెప్పే మాటల్ని మీరు నమ్మరా? ఆ మాటల్ని మీరు గౌరవించలేరా? భగవంతుడు చెప్పే మాటలమీద మీకు గౌరవం లేనప్పుడు మీరు ఎలా ఆచరిస్తారు? ఆచరించమని చెప్పటం నాకు మాత్రం న్యాయమా? ఈ రోజున ఉన్న దేహం రేపు కనబడదే! మరో వంద సంవత్సరాల తర్వాత ఇక్కడ ఉన్న దేహాల్లో ఒక్క దేహం కనిపించదే? ఈవేళ ఉండి రేపు పోయే ఈ దేహానికిచ్చే విలువైనా కనీసం మీ మనస్సుకు ఇవ్వరా? "జన్మ వచ్చిన తరువాత జ్ఞానం రాకుండా ఈ శరీరం పడిపోతే ఆ నష్టం ఎంత ఉంటుందో లెక్కకట్టి చెప్పలేను" అన్నాడు ఏసుక్రీస్తు. ఈ మాటలు మీ హృదయాలను తాకటం లేదా?

సోదరమహాశయులారా! భగవంతుడు మీకు బుద్ధిని ప్రసాదించాడు - మరి మీ బుద్ధికి పని చెప్పరా? మీ బుద్ధికి పనిచెప్పనప్పుడు ఆ బుద్ధి యొక్క ప్రయోజనం ఏమిటి? మీరందరూ కాలేజీలలోనూ, యూనివర్శిటీలలోనూ చదువుతున్నారు - నిజమే - నేను కాదనుట లేదు. ఇన్ని చదువులు చదివిన మీలో ఎవరికైనా అజ్ఞానం పోయిందా? మీ అనుభవంలో ఉన్న విషయాలను గురించే నేను చెపుతున్నాను గానీ, ఎక్కడో పరలోకంలోని విషయాలను గురించి నేను చెప్పటం లేదు "అది నిప్పరా" అన్నారు. అది నిజంగా నిప్పే

అయితే చేయి వేస్తే కాలాలి - చేయి వేసినా కాలకపోతే అది నిప్పు ఎలా అవుతుంది? మనం చదివిన చదువు నిజమే గనుక అయితే మనలోని అజ్ఞానం పోవాలి? మనలోని అజ్ఞానం పోనప్పుడు అది విద్యకాదు. ఏ విద్యను నేను తెలుసుకోవటం వల్ల నాలోని అజ్ఞానం పోతుందో అదే విద్య. నా స్వరూపాన్ని ఏదైతే తెలియజేస్తుందో - అదే విద్య. నాలో ఉన్న సుఖాన్ని, శాంతిని ఏదైతే తెలియజేస్తుందో - అదే విద్య. మనం ఎన్ని చదువులు చదివినప్పటికీ మనలో ఉన్న శాశ్వత వస్తువును, ఆత్మవస్తువును గనుక మనం తెలుసుకోలేకపోతే - మనం చదివిన చదువులన్నీ చివరికి చావుకు ఉపయోగపడతాయి. ప్రతీవాడు చదువుకొని విజ్ఞానవంతుడు అవుదామని లేదు. చదువుకొని భోగం అనుభవిద్దామని! చదువు ఎందుకంటే - ఉద్యోగానికి. ఉద్యోగం ఎందుకంటే - డబ్బు సంపాదించటానికి. డబ్బు దేనికంటే - భోగం అనుభవించడానికి. ఇదీ నేటి సమాజం యొక్క స్థితి.

సోదర మహాశయులారా! మనం ఉదయం లేచినది మొదలు ఎన్నో పనులు చేస్తున్నాము. కానీ, మన స్వార్థాన్ని విడిచిపెట్టి ఏపనైనా చేసామా? అన్ని పాపాలలోకి స్వార్థాన్ని మించిన పాపం లేదని భగవంతుడు చెప్పాడే! మన స్వార్థాన్ని మర్చిపోయి ఎవరినైనా ప్రేమించామా? మనల్ని మర్చిపోయి ఎదుటివారికి ఎప్పుడైనా సహాయం చేసామా? మనం ఏ పని చేసినా స్వార్థం కోసమేగా? మీరందరూ భగవంతుణ్ణి పూవులతోటి ఆరాధించడం నేర్చుకున్నారు, స్తోత్రాలతోటి ఆరాధించడం నేర్చుకున్నారు - నేను కాదనటం లేదు. కానీ "స్వార్థం లేకుండా పనిచేసి" - కర్మతోటి భగవంతుణ్ణి ఆరాధించటం నేర్చుకోండి. స్వార్థం లేకుండా కర్మ చేసి ఎవడైతే భగవంతుణ్ణి ఆరాధిస్తాడో - వాడికే మోక్షానికి దారి దొరుకుతుంది.

సోదరమహాశయులారా! ఇక్కడినుంచి కాశీ వెళ్ళాలంటే, అరుణాచలం వెళ్ళాలంటే నాలుగు రోజులు ముందునుంచే అన్నీ సర్దుకుంటాము కదా? మరి ఈ శరీరం వదిలి వెళ్ళేది తిరిగి రాని మహాప్రయాణం కదా? దానికి ఇప్పటినుంచే ఏమీ సర్దుకోరా? మీరు ఈశ్వరుని ఈశ్వరునికోసమే ప్రేమించండి. మీరు ఆయన్ని ప్రేమిస్తే మీకు ఏది మంచిదో ఆయనకి తెలుసు - కనుక మీ శ్రేయస్సు ఆయన చూసుకుంటాడు. మిమ్మల్ని సహేతుకంగానే ఉండమంటున్నాను గానీ - అహేతుకంగా ఉండమని నేను చెప్పడంలేదు. కానీ, రీజన్ మనిషిని ఎక్కువ దూరం తీసుకువెళ్ళలేదు. మిమ్మల్ని రీజన్ ఎంతదూరం తీసుకువెళ్తుందో అంతదూరం మీరు రీజన్ సహాయంతో ప్రయాణం చేయండి - నేను వద్దనడం లేదు. కానీ రీజన్ మిమ్మల్ని ఎక్కడైతే విడిచిపెడుతుందో అక్కడ "విశ్వాసం" మీకు సహాయం చేస్తుంది. మీరు రీజన్‌కు ఎంత ప్రాముఖ్యం ఇస్తారో - అంతే ప్రాముఖ్యం విశ్వాసానికి కూడా ఇవ్వండి. మీ విశ్వాసం మిమ్మల్ని తప్పక గమ్యం చేరుస్తుంది. మీరు ప్రతిరోజు భగవద్గీతను పారాయణ చేయండి. అది మీ మనస్సును నానబెట్టుకోవటానికి పనికి వస్తుంది. "మీ శరీరానికి ముగింపు ఉంది గానీ మీ జీవితానికి ముగింపు లేదు - మీకు జ్ఞానం కలిగే వరకు". మీ జీవితంలో ప్రతీ సెకనును జ్ఞానం సంపాదించటానికే మీరు ఖర్చుపెట్టండి - తరించండి.

సద్గురు శ్రీ నాన్నగారి అనుగ్రహభాషణములు

జూలై	2	మ॥ గం॥ 2-00లకు అమలాపురం మాష్టారు ప్రవచనం
జూలై	18	మ॥ గం॥ 1-00లకు హైదరాబాద్ అరుణగారి ప్రవచనం
జూలై	27	గురు పూర్ణిమ

శ్రీ రమణ క్షేత్రం, జిన్నూరు - సెల్ : 98485 23805

SRI RAMANA KSHETRAM A/c. No. **510101006497273**
CORPORATION BANK, **PALAKOL Branch**
IFSC Code : **CORP0001613**

ఆంధ్ర ఆశ్రమము, తిరువణ్ణామలై ఫోన్ : 04175-236174
For Accomodation : 9849124502, 7780639977

స్వరూపం, స్వభావం

'నీ స్వరూపమే ఆనందం', 'నీ స్వరూపమే పరమశాంతి' అంటారు భగవాన్ శ్రీరమణమహర్షి. ఆనందము లేదా శాంతి జీవుని స్వభావం కాబట్టి, అట్టి పరమశాంతి 'తాను'గా 'నేను'గా అనుభవైకవేద్యం కావాలంటే, ఆత్మనిష్ఠుడవు కమ్ము, అనగా నీవు నీవుగా ఉండు, అంటారు భగవాన్ శ్రీరమణులు. ఆనందం స్వరూపం కాబట్టి, బాహ్యము నుండి ఆనందాన్ని ఆశించడం ఎండమావిలో నీరు వంటిదే అవుతుంది. మన స్వరూపమే ఆనందం కాబట్టి, బాహ్యంలో చేసే ప్రయత్నాల వల్ల అది లభించదు. దేహాత్మబుద్ధి కారణంగా అశాంతికి గురిచేసే కర్తృత్వాన్ని విడిచిపెట్టాలి. మనస్సు దేనిని కల్పించకుండా ఉంటే, శాంతి, ఆనందం సహజంగానే వ్యక్తమవుతాయి. నేను ఎవరు? అను విచారణ ద్వారా మనస్సును అంతర్ముఖం చెయ్యాలి. సుఖము, ఆనందము జడమైన దేహానికి సంబంధించినవి కావు. అవి దేహేంద్రియమనోబుద్ధులను అతిక్రమించిన అద్వైతస్థితికి సంబంధించినవి. ఏదైనా మనను బాధిస్తూ, దుఃఖానికి గురిచేస్తోంది అంటే, అది మన స్వభావం కాదు. మన స్వభావం కానిదే మనను బాధిస్తుంది. ఆరోగ్యం శరీరాన్ని బాధించదు, అనారోగ్యమే శరీరాన్ని బాధిస్తుంది. కాబట్టి అనారోగ్యాన్నే పోగొట్టుకోవాలి అనుకుంటాం. అదేవిధంగా దుఃఖం మన స్వభావం కాదు కాబట్టి, దానిని పోగొట్టుకోవాలి అనుకుంటాం! దుఃఖాన్ని, అశాంతిని పోగొట్టుకునే ప్రయత్నం చేస్తాం కానీ, శాంతిని, ఆనందాన్ని పోగొట్టుకోవాలి అని భావించము. సకల మానవాళి గమ్యం ఏమిటి? అంటే చావులేని సత్త్వదార్థం మన స్వరూపంగా ఉంది. శాంతియే స్వరూపంగా కలిగిన అట్టి సద్వస్తువును, మనో నాశం ద్వారా 'తాను'గా 'నేను'గా అనుభవైకవేద్యం చేసుకోవాలి. పరోక్షంగా బ్రహ్మం ఉందని మనకు తెలుస్తోంది, అదే 'తాను'గా 'నేను'గా అనుభవైకవేద్యం అయితే, అదే ప్రత్యక్షానుభవం. గురుకృప నిరంతరం ఉండనే ఉంది.

ఓం తత్ సత్

- చావలి సూర్యనారాయణమూర్తి, అమలాపురం, సెల్ : 9963195064

అవమానాన్ని, క్రోధాన్ని ఎదుర్కోగల ఆయుధం - చిరునవ్వు

ప్రవక్తలకు, జ్ఞానులకు సొంత ఊరిలో ఏ గౌరవం లభించదు. జీసస్ సొంత ఊరుకు వెళితే "వడ్రంగి జోసెఫ్ కొడుకే కదా! అతనికి జ్ఞానం ఎక్కడనుంచి వస్తుంది? నిన్నటిదాకా కట్టెలు అమ్ముకొన్నాడు జ్ఞాని అయిపోతాడా!" అని జనం విరగబడి నవ్వుకున్నారు. వివేకానందకు అమెరికాలోనూ, చెన్నైలోనూ లభించిన ఆదరణ కలకత్తాలో లభించలేదు. ఏదో నాలుగు సన్మానాలు జరిగాయి. రామతీర్థులకు అమెరికాలో ఎంతో గౌరవం లభించింది కానీ కాశీలో పండితులు "సంస్కృతంలో ఓనమాలు రానివాడివి బ్రహ్మజ్ఞానం గురించి మాట్లాడతావా? ముందు సంస్కృతం నేర్చుకో" అని అవమానించారు. మనో రహిత స్థితిని అనుభవ రూపంగా తెలుసుకోవటమే ఆధ్యాత్మికం అంటారు. మన గురించి మనకు తెలిస్తే మన గురించి ఏమనుకొన్నారు అనే విషయాన్ని మనం ఏమాత్రమూ పట్టించుకోము. శ్రీనాన్నగారు "అన్నమాటలు అహంకారమే, మాటపడ్డాను అనుకొన్నది అహంకారమే. మనం ఆత్మలము ఈ విషయంలో ఒక్క ధైర్యవంతుడు మాత్రమే ప్రకృతి ప్రలోభాలనుండి బయటపడి స్వేచ్ఛామండలంలో ప్రవేశించగలడు" అన్నారు. కష్టాలు అవమానాలు మనకే కావు శరీరం ధరించిన ప్రతీవానికీ కష్టాలు తప్పవు. తెలివితేటలు మనకు అహాన్ని ఇస్తాయి. తీర్పులు చెప్పటం పోల్చి చూడగల సామర్థ్యం ఇస్తుంది. అహం మహా మోసకారి అది తనకు కావలసిన విషయాలను వింటుంది. తనకు తోచినట్లు వ్యాఖ్యానిస్తుంది. కానీ సత్యాన్ని గ్రహించలేదు. పాముకాటుకు గురి అయిన వాని నుండి విషాన్ని మంత్రబలంతో అదే పాము వచ్చి పీల్చి వేయటం జరుగుతుంది అలాగే జ్ఞానుల చిరునవ్వుతో దొంగలు ఆయనపై ఎత్తిన దుడ్డుకర్రలు పారవేసి ఆయనపై ప్రేమ చూపిస్తారు. కోపంతో మదించిన ఏనుగును బుద్ధుడు గత జన్మల్లో తాను ఏనుగుగా తనను రక్షించిన వృత్తాంతాన్ని జ్ఞప్తికి తీసుకొనిరాగా కన్నీళ్ళు కారుస్తు మోకరిల్లి వెనుకకు తిరిగింది. ప్రజ్వరిల్లే అగ్నిలాంటిది శాంతించి చల్లారిపోయింది. హత్యచేయటానికి వచ్చిన వ్యక్తి అలెగ్జాండర్ జ్ఞాని మాటలతో దాసుడైపోయాడు. ఆలాహలంలాంటి విషం మీరాభాయికి ఔషధం ఆహారంగా మారిపోయింది. బంధించే ఉచ్చులు బంధించలేవు. ఇవి అన్నీ 'శ్రద్ధ' లేకపోవటం వల్ల నమ్మలేరు. తల్లి గర్భ శిశువుకోసం ఎన్నో జాగ్రత్తలు తీసుకొంటుంది. ప్రసవించాక ఎన్నో సేవలు జాగ్రత్తలు తీసుకొంటుంది. తన బిడ్డను ఎవరైనా పీడిస్తే వారి మీద చర్యలు తీసుకొంటుంది. అదే తల్లి తన బిడ్డ ఏదైనా తప్పచేస్తే బెత్తంతో కొడుతుంది. పరివర్తన రానివాళ్ళు స్వయంకృపారాదులు రక్షించబడరు. భగవంతుడు నిజభక్తుడిపై అంతకన్నా ఎక్కువ ప్రేమ ఉంటుంది. భక్తుడికి దుర్గతి లేదు. ఆవరణ దోషం ఎక్కువగా ఉంటే తొలగాలంటే జ్ఞాన సముపార్జన అవసరం. తొలగించుకొన్నవాడే సర్వజ్ఞుడు ఈ విషయాన్ని నెమ్మదిగా చూచుకోవాలి. మన కన్నీళ్ళు, మందహాసాలు, సుఖసంతోషాలు నవ్వులు ఏడుపులు మన ఆశీర్వచనాలు, మన శాపాలు, నిందలు మన నుండి వచ్చినవే అని తేటతెల్లమవుతాయి అవి అన్నీ మన కర్మలే, కర్మానుగుణ్ణంగా బుద్ధి పుడుతుంది. నిర్మలంగా ఉంటే గాని రుచికరంగా వంటే చెయ్యటం సాధ్యంకాదు. అలాగే ఆధ్యాత్మిక పరిణతి సాధ్యం కాదు... కాదు... కాదు.

- సాగిరాజు రామకృష్ణంరాజు, అర్ధవరం, సెల్ : 9491968966